

MAGAZINE

Riksföreningen för Ambulanssjuksköterskor

Våren / 2021

3

Ordföranden och vår
kommunikatör har ordet

4

Tillsammans med PreHospen

5

Starta upp med simulering

6

Framtidens målbild

7

Ambulans SM 2022

8

Sverige behöver oss!
Vi behöver dig!

Tidningen ges ut av:

Riksföreningen för ambulanssjuksköterskor
ambssk.se

Postadress:

Riksföreningen för ambulanssjuksköterskor
Jerry Lidberg
Lagergrens gata 2
652 26 Karlstad

E-post:

ordforande@ambssk.se

Redaktör och ansvarig utgivare:

Jerry Lidberg,
Mobil: 073 8164806

Formgivning och produktion:

Sven Åsheden

Tryck:

Mixiprint AB, Olofström

Projektgrupp2022

PROJEKTLEDARE: Jerry Lidberg, RAS - Riksföreningen för ambulanssjuksköterskor

KOORDINATOR: Viktoria Sandblom, PreHospen Högskolan i Borås

PROGRAMGRUPP: Fredric Palmgren, RAS - Riksföreningen för ambulanssjuksköterskor
Hanna Maurin Söderholm, PreHospen Högskolan i Borås
Magnus Andersson Hagiwara, PreHospen Högskolan i Borås

Arrangörer för kongressen är:

PreHospen

Centrum för
Prehospital forskning

HÖGSKOLAN
I BORÅS

GEMENSAMT SKAPAR VI EN ÄNNU STARKARE ARENA OCH SER FRAMÅT!

INGEN TRODDE NOG vid denna tid förra året att pandemin med stort P skulle påverka så mycket, så många och så här länge. FHM, politiker och media såväl lokalt, nationellt som internationellt har tyckt, tänkt, begränsat och öppnat för att igen begränsa.

Människor har varit ensamma och utsatta eller åkt på skidsemester. Kontrasterna och experterna har varit oändliga. På IVA har sjukvårdspersonal gått på knäna, i ambulanserna har man suttit i skyddsmask, visir eller munskydd, även ensam med kollegan. Påfrestningar, okänd mark, frustration, uthållighet, acceptans, vana och empati.

"HÅLL I OCH HÅLL UT" blev en slogan förra våren och kanske gäller det nu mer att "stötta och stå ut" om vi ska klara en sommar till både gemensamt i arbetet och privat med respekt för de kvarstående restriktioner som vi som förstår måste och väljer att anpassa oss till, även när inte alla andra gör det.

Många har fått vaccin, så kanske är vi trots allt närmre "målet" med att "återgå". Till det normala. Men vad är det "normala", som vi känt förut? Kommer det någonsin bli "det normala" igen?

ALLA SOM JOBBAR INOM AMBULANSSJUKVÅRD och ni som även varit i olika former av utlandstjänst, volontärarbete eller arbetat i olika humanitära organisationer vet hur sårbart livet är. Hur snabbt det kan ändras och hur tacksam man kan känna sig ibland.

VÅR KOMPETENS BEHÖVS. På många platser. Som vi sett de senaste åren är till exempel prehospitall erfarenhet och ambulanssjuksköterskans bedömningsförmåga en styrka också inne på Larmcentralerna och SOS runtom i landet. Fortbildning och simulering för att i en mer verklighetsförankrad miljö öva på ett arbete som ibland frekvent kräver vårt yttersta och ibland kräver att vi är experter på omhändertaganden som sker mycket, mycket sällan.

Laerdal erbjöd bland annat ett webinar i februari om prehospitall simulering och på många ställen har man möjlighet genom olika KTC-anläggningar, simu-

latorvagnar eller mer eller mindre tekniskt avancerade dockor som erbjuder respons på våra åtgärder. Att klara att vara på tårna utan att vara stressad och att tagga till från sovande är ambulanspersonalens vardag.

Att vara improvisatör och flexibel i en värld som också kantas av rutiner och riktlinjer innebär såväl trygghet som utmaningar och en arbetsglädje blandad med frustration.

AV SAMMA ANLEDNING som vi står bakom och vill vara med i att ambulansspecialistutbildningar och fortbildningar under anställning i verksamheterna utvecklas och förs med så mycket verklighetsförankrade och praktiska moment som möjligt så vet vi att ambulanspersonal också gillar att träffas på riktigt.

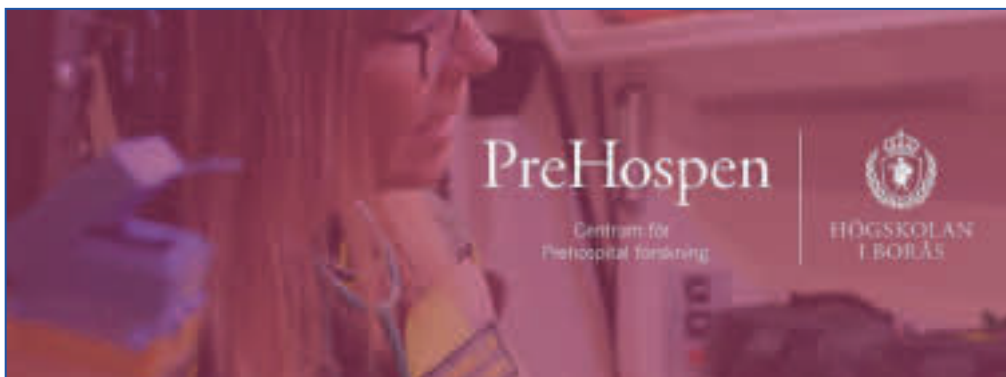
Ambulanspersonal vill ju vara där! "Mitt i skiten". Tillsammans. Vi har därför nu tagit beslut om att flytta "Ambulans2021" till våren 2022. Längtan till ännu ett "AmbulansXXXX" har varit och är fortsatt stort. Vi har ändå med nuvarande omständigheter och förutsättningar gjort bedömningen att vi kan ge och få ut så mycket mer när vi får möjligheten att skapa detta värdefulla möte med likasinnade, nyfikna, professionella människor IRL.

Ambulans2022, våren 2022, planeras därför med förhoppningen om att igen träffas fysiskt. Detta kommer således då ej genomföras tillsammans med FLISA som den tidigare planen varit när vi alla försökte hitta en lösning trots Covid19.

Håll i och håll ut! Stötta och stå ut! Ni är så grymma därute! Tack för att ni finns!

Vi ses!

Tillsammans med PreHospen

Vi i PreHospen ser fram emot att tillsammans med RAS arrangera Ambulans 2022! Nu har vi inte setts sedan 2019 och det pågår mycket forskning och utveckling inom ambulanssjukvården runt om i landet.

Ambulanssjukvården utvecklas och förändras i snabb takt och kongressen är en viktig mötesplats för oss där vi inom akademien, professionen och företagen kan dela kunskap och erfarenhet med varandra.

Trots att coronapandemin har försvårat och försenat en del forskningsprojekt hos oss inom PreHospen har vi mycket spännande på gång.

Vi har exempelvis startat upp två nya doktorandprojekt under 2020: Lise-Lotte Omran ska undersöka effekten av videokonsultation mellan ambulans och regional strokebakjour i samband med bedömning av patienter med strokesymtom och Niclas Packendorff ska utveckla markörsbaserade journalgranskningsinstrument för ambulanssjukvården, för att kunna mäta patientsäkerheten.

Ambulanssjukvården har också fått särskild uppmärksamhet från regeringen i och med regeringsuppdraget Att kartlägga den prehospitala vården samt att följa upp och utvärdera regeringens satsning-

ar på ambulanssjukvården 2021–2023, vilket vi tror och hoppas kan leda till positiva effekter.

Vi hoppas att träffa många av er på Ambulans 2022 för att ta del av spännande forskning och utveckling inom ambulanssjukvården. Vad skulle du vilja se på konferensen? Maila hanna.maurin@hb.se om du har idéer.

PreHospen - Centrum för prehospital forskning är en centrumbildning vid Högskolan i Borås som driver prehospital forskning och utveckling, ofta i tvärvetenskapliga konstellationer och i nära samverkan med profession och utbildning.

Vi har sedan 1999, med stöd av Västra Götalandsregionen, uppdraget att bedriva forskning inom prehospital akutsjukvård, öka evidensbaserad vård och stödja den fortsatta professionaliseringen av ambulanssjukvården.

Det gör vi än i dag.

Magnus Andersson Hagiwara,

Bitr. professor,
Föreståndare PreHospen

Hanna Maurin Söderholm,

Universitetslektor,
Föreståndare PreHospen

Starta upp med simulering

Laerdal är ett globalt företag med en mission att kunna hjälpa till att rädda fler liv genom att ge rätt förutsättningar. Ett sätt att rädda fler liv är att fortlöpande träna och utveckla sina kunskaper så att man fortsatt är trygg i sin yrkesroll och säkerställer sitt kunnande. Under året har vi som arbetar i Sverige försökt skapa intresse för att börja med simulering, riktat mot ambulanssjukvården, genom olika webinarer.

Som vi upplever det är det inte jätteviktigt inom ambulansverksamheten att simulera så mycket utöver HLR. Just simulering är ett av de bättre alternativen vi har för att i utbildningsväg träna tekniska och icke-tekniska färdigheter i en kontrollerad miljö så nära verkligheten som det går. Med tekniska färdigheter avses kunskaper som behövs i den vårdmiljö man verkar och med icke-tekniska avses kognitiva och sociala färdigheter, d.v.s. teamarbete, ledarskap, kommunikation, att ta beslut och situationsmedvetenhet.

De allra flesta av oss är vana vid att deltaga i årliga HLR-utbildningar där scenarioträning ingår, men simulering är än mer än så och ett nyckelord är flexibilitet. Man kan exempelvis använda standardiserade patienter ("skådespelare") som ofta används på läkarutbildningen för att öva på att ge svåra besked, öva anamnesträning eller undersökningsteknik.

Ibland behövs en patientsimulator för att öva fullskaligt med fokus på teamträning, andra gånger räcker det med en skilltrainer för att träna procedurer, vissa gånger behöver man ingenting mer än lite rekvisita. Det som verkar komma alltmer och som är på frammarsch är simulering i virtuella miljöer. All utformning styrs dock utifrån mål och syfte med utbildningen och vad man önskar att den ska ge för effekt. En annan viktig pusselbit är vad som sker efter simuleringen, nämligen debriefingen där reflektion och viktiga diskussioner har sin plats. I det fortsatta lärandet är reflektion en hörnsten.

Vår rekommendation är verkligen att, om man inte redan har gjort det, starta upp med simulering. Införskaffa nödvändig kunskap såsom en instruktörsutbildning (finns flera att välja på), tanka av PubMed så ni får ett vetenskapligt avstamp, brainstorma kring vad ni vill utveckla, förbättra eller scanna av i er verksamhet och om det är möjligt mät gärna innan och efter era utbildningsinsatser så ni har möjlighet att se om ni nått era mål.

Gör det inte för svårt eller krångligt. Och framförallt; ha kul! Simulering är väldigt roligt! Glöm heller inte att nätverka med ambulansvänner eller med KlinSim. Att lära av varandra är oftast en bra väg.

Precis så!

Johan Persson, Specialistsjuksköterska
Områdesansvarig på Laerdal Medical

Framtidens målbild

En Ambulanssjuusköterska är en legitimerad sjuusköterska med specialistsjuusköterskeexamen med inriktning mot ambulanssjukvård, det är en skyddad yrkestitel som förväntas efterfölja de riktlinjer som Socialstyrelsen har på en kunskapsbaserad och ändamålsenlig vård och omvårdnad.

Användningsområdena för en kompetensbeskrivning är mångfacetterade men kortfattat ska den vara användbar för att beskriva professionen för vårdso-

kande, patienter, vårdgivare och samhället i stort. Ambulanssjuusköterskor själva beskriver betydelsen av kompetensbeskrivningen som;

"den är viktig för yrket...professionen... för att visa vilka kunskaper som behövs"... "kompetensbeskrivningen ger en konkret målbild av vilka kunskaper som ambulanssjuusköterskan förväntas ha"

... "kompetensbeskrivningen ger en gemensam bild att förhålla sig till i den kliniska verksamheten"

Under 2009 initierades en första arbetsgrupp av RAS som tog fram en kompetensbeskrivning för Ambulanssjuusköterskor. Den kompetensbeskrivningen publicerades första gången 2012 och har använts i många olika sammanhang. Sammantaget anses den kompetensbeskrivningen haft stor betydelse både i klinisk verksamhet och utbildningsväsendet samt för att beskriva Ambulanssjuusköterskans profession för det omgivande samhället.

Inom Hälso- och sjukvården pågår det för närvarande en strukturell föränd-

ningsprocess med bland annat God och nära vård som utgångspunkt och det finns därför behov av att revidera den nuvarande kompetensbeskrivningen för att kunna beskriva framtidens förväntade kompetens hos Ambulanssjuusköterskan. RAS har därför tillsatt en arbetsgrupp bestående av Ambulanssjuusköterskor, utbildare och forskare för att revidera kompetensbeskrivningen.

Uppdraget för arbetsgruppen är att beskriva framtidens målbild av professionen och att relatera målbilden till kärnkom-

petenserna som beskrivs av Svensk sjuusköterskeförening. Under 2021 kommer den reviderade kompetensbeskrivningen att sändas ut på remiss till representanter för olika intresseområden.

Vill du vara med och tycka till om revideringarna i relation till framtidens beskrivning av Ambulanssjuusköterskans kompetens [kontakta info@ambssk.se](mailto:info@ambssk.se)

Veronica Lindström,

docent Karolinska Institutet och verksam som specialistsjuusköterska inom ambulanssjukvården, Samariten Ambulans AB, Stockholm.

Ambulans-SM 2022

Efter en tuff tid med många prövningar och utmaningar på grund av covid så behöver vi få något roligt att se fram emot.

Jag hoppas att du tycker som jag att ambulansen är den roligaste arbetsplatsen, så varför inte utmana dig och dina favoritkollegor i Ambulans-SM?

Vi behöver se till att det blir roligt med ambulanssjukvård igen efter denna pandemi.

Om du bildar ett lag och deltar i Ambulans-SM 2022 så lovar jag er att det kommer inte vara en enda patient med covid i tävlingen i alla fall. Och jag kan lova er att det blir en rolig, spännande och utmanande tävling för de modiga deltagare/lag som ställer upp.

Så nu kämpar vi och tar greppet över covid-19 och så hoppas jag att jag får se många av er till Ambulans-SM 2022 istället.

Klara Jepsen,

SM General

& Specialistsjuksköterska ambulanssjukvård

Svenska mästare i Ambulanssjukvård 2017

Samariten Ambulans, Landskrona.

Johan Hultqvist, Ida Åkesson

och Fredrik Jönsson.

Svenska mästare i Ambulanssjukvård 2019

Samariten Ambulans, Lund.

Cornelia Rehnqvist, Anna Falbrink

och Josefine Leek Juhlin.

Vill du ta revansch?

Vill du utmana kollegor?

Vill du utmana dig själv?

Samla ett lag och anmäl er!

SVERIGE BEHÖVER OSS! **VI BEHÖVER DIG!**

Riksföreningen för ambulanssjuksköterskor behöver ditt stöd, för att tillsammans med dig och dina kollegor kunna påverka utvecklingen av **DEN SVENSKA AMBULANSSJUKVÅRDEN** i rätt riktning.

Vem kan bli medlem?

Vi är en helt ideell förening och för att vi som förening ska ha bra möjligheter att påverka krävs att många ambulanssjuksköterskor vill stödja vår verksamhet.

BLI MEDLEM DU OCKSÅ!

På www.ambssk.se/medlem kan du ansöka om medlemskap och även se vilka förmåner som ett medlemskap ger.

För frågor, kontakta oss!

Ordförande Jerry Lidberg
ordforande@ambssk.se

Följ oss inför kongressen på www.ambulans2022.se